

Sygn. akt XII Ga 649/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2014r

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SO Janusz Beim

Sędzia: SO Agata Pierożyńska

Sędzia: SO Marta Kowalska

Protokolant: st. protokolant sądowy Rafał Bielski

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2014r w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)Spółki jawnej w T.

przeciwko „(...)w T.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie

z dnia 12 września 2013r sygn. akt V GC 408/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1.200,00 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt. XII Ga 649/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 września 2014 roku

Strona powodowa (...)Spółka jawna w T. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...)w T. kwoty 14.579 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazała, że była objęta postępowaniem układowym strony pozwanej, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Tarnowie, a jej wierzytelność została wpisana na listę wierzytelności w kwocie 46.079,12 zł należności głównej i 1.076,23 zł odsetek. Układ przewidywał, że odsetki zostaną umorzone, natomiast kwota główna zredukowana o 10%. Postanowieniem z dnia 12 marca 2010 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy uchylił układ strony pozwanej z wierzycielami. Do chwili jego uchylenia strona pozwana zapłaciła stronie powodowej całą kwotę należności głównej pomniejszoną o kwotę redukcji, a po uchyleniu układu komornik wyegzekwował pozostałą część wierzytelności oraz odsetki umieszczone na liście wierzytelności. Kwota objęta pozwem to odsetki w wysokości 2.648 zł od kwoty 4607 zł tj. od 10% należności głównej umorzonej w wyniku układu, naliczone od dnia 13 lutego 2003 r. – czyli od dnia zgłoszenia wierzytelności na listę wierzytelności, do dnia zapłaty wierzytelności tj. do dnia 30 marca 2011 r., a także odsetki w

wysokości 11.931 zł z tytułu opóźnień w spłacie należności głównej, liczone w stosunku do każdej dokonywanej do dnia zapłaty wierzytelności tj. do dnia 30 marca 2011 r.

W dniu 16 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił żądanie pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Zarzuciła, że wierzytelność strony powodowej została w całości spłacona w trakcie obowiązywania układu oraz w wyniku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tarnowie pod sygn. Km 906/11. W zakresie roszczenia o odsetki, pozwana wywodziła, że powinny one być dochodzone w czasie obowiązywania układu i obliczone od niezapłaconych rat. Ponadto podniosła także zarzut przedawnienia roszczenia o odsetki.

Wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie w pkt. I zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 14.579 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 11 lutego 2013 r. do dnia zapłaty, w pkt II zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.143 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Za bezsporne Sąd I instancji uznał, iż Sąd Rejonowy w Tarnowie postanowieniem z dnia 13 lutego 2003 r. otworzył postępowanie układowe strony pozwanej (...)w T.. W toku postępowania wierzyciel (...)Spółka jawna w T. zgłosił swoją wierzytelność w kwocie 46.079,12 należności głównej oraz 1.076,23 zł odsetek ustawowych, która to wierzytelność została wpisana na listę wierzytelności pod pozycją 289. Postanowieniem z dnia 12 marca 2010 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie uchylił układ. Strona powodowa naliczyła stronie pozwanej kwotę 14.579,51 zł tytułem odsetek ustawowych liczonych od należności głównej od dnia dokonania zgłoszenia wierzytelności tj. od dnia 13 lutego 2003 r. do dnia zapłaty.

Ponadto Sąd ustalił, że postanowienie z dnia 15 grudnia 2003 r. o zatwierdzeniu układu stało się prawomocne w dniu 23 grudnia 2003 r. Strona pozwana dnia 17 czerwca 2006 r. dokonała wpłaty na rzecz strony pozwanej kwoty 2962,35 tytułem spłat rat układu. Z ustaleń Sądu wynika również, że komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tarnowie A. C. prowadził postępowanie egzekucyjne z wniosku strony powodowej przeciwko stronie pozwanej, obejmujące egzekucję wierzytelności objętych tytułem wykonawczym Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 17.10.2003 r. sygn. akt V Ukł 3/03, z dnia 15.12.2003 r., sygn. akt V Ukł 3/03, z dnia 22.03.2010, sygn. akt V Ukł 3/03. Wierzytelności te zostały w całości wyegzekwowane wraz z kosztami postępowania egzekucyjnego. Stronie powodowej przekazano kwotę 5.967,94 zł, w tym zwrócono uiszczoną zaliczkę w kwocie 247,80 zł.

Ustalenia powyższe zostały dokonane na podstawie dokumentów, których prawdziwości nie kwestionowała żadna ze stron.

W uzasadnieniu prawnym Sąd I instancji wskazał, iż roszczenie strony powodowej zasługiwało na uwzględnienie. Sąd podkreślił, że strona pozwana nie kwestionowała sposobu wyliczenia żądanej pozwem kwoty. Na kwotę tą składały się natomiast odsetki ustawowe od należności głównej objętej układem, które zgodnie z postanowieniami układu podlegały redukcji. W ocenie Sądu Rejonowego strona powodowa była uprawniona do żądania zasądzenia tych odsetek od strony pozwanej na swoją rzecz. Nie były one bowiem objęte tytułem wykonawczym wydanym stronie powodowej. Układ zawarty przez stronę pozwaną z wierzycielami został uchylony postanowieniem z dnia 12 marca 2010 r. W myśl art. 77 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. Prawo o postępowaniu układowym, w razie uchylenia układu, wypłacone na jego podstawie sumy nie są zwracane, lecz zarachowane na poczet wierzytelności. Strona powodowa wskazała, że należne są jej odsetki za czas obowiązywania układu, a w zasadzie od dnia zgłoszenia wierzytelności aż do dnia zapłaty. W przedmiotowej sprawie, z uwagi na to, iż układ przewidywał umorzenie odsetek ustawowych od kwoty głównej, strona powodowa nie mogła dochodzić ich w czasie trwania układu, gdyż zgodnie z art. 67 § 1 rozporządzenia Prawo o postępowaniu układowym wierzyciel, którego wierzytelności podlegały wciągnięciu na listę wierzytelności jest zobowiązany układem. Dopiero uchylenie układu spowodowało, że jego postanowienia przestały być wiążące dla wierzycieli. W konsekwencji bieg terminu przedawnienia odsetek ustawowych od kwot objętych układem rozpoczął się dopiero z momentem jego uchylenia. W

ocenie Sądu w niniejszej sprawie do żądania zapłaty odsetek ustawowych od należności głównej zastosować należało trzyletni termin przedawnienia określony w art. 118 k.c. Sąd wskazał, że termin ten, dotyczący roszczeń o świadczenia okresowe, stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego – przy czym podkreślił, że taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie, gdyż roszczenie główne zostało w całości spłacone.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy rozstrzygnął na zasadzie art. 98 k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację wywiodła strona pozwana, zaskarżając go w całości i domagając się jego zmiany poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postępowania i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu pozwana zarzuciła, że sprawa nie powinna być rozpoznawana przez Sąd, gdyż pozew nie został prawidłowo opłacony. Wskazała ponadto, że w wydanym wyroku błędnie została oznaczona strona powodowa. Apelująca wywodziła również, iż w momencie złożenia pozwu dochodzona kwota była w całości przedawniona, co wynika z art. 554 k.c., przewidującego dla takich roszczeń dwuletni termin przedawnienia. Skoro układ został uchylony 12 marca 2010 r., to nie może być wątpliwości, że pozew, który został prawidłowo opłacony dopiero w dniu 18 marca 2013 r., został złożony już po upływie terminu przedawnienia.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa domagała się oddalenia apelacji w całości, jako bezzasadnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne sprawy były niesporne, podobnie jak sposób wyliczenia przez stronę powodową kwoty należnych jej odsetek. Spór pomiędzy stronami dotyczył jedynie kwestii terminu przedawnienia odsetek ustawowych od należności głównej, objętej uchylonym układem.

Sąd Odwoławczy podziela dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę prawą, w której przyjął on, że roszczenie strony powodowej w chwili złożenia pozwu w niniejszej sprawie nie było przedawnione. Prawidłowo przyjął także Sąd, iż do roszczenia strony powodowej, będącego roszczeniem o odsetki ustawowe, stosuje się trzyletni termin przedawnienia, o którym mowa w art. 118 k.c. Bieg tego terminu rozpoczął się natomiast od chwili prawomocnego uchylenia układu.

W świetle rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo o postępowaniu układowym (Dz. U. 1934, nr 93, poz. 836) układ przestaje obowiązywać z chwilą uchylenia, co skutkuje powstaniem stanu prawnego odpowiadającego sytuacji sprzed otwarcia układu. Wierzytelności objęte układem odżywają w swej pierwotnej wysokości bez redukcji dokonanej układem. Wierzyciel może dochodzić wierzytelności ujawnionych na liście wierzytelności wraz z odsetkami od tych kwot, jednak przy uwzględnieniu wpłat dokonanych przez dłużnika w czasie obowiązywania układu. W niniejszej sprawie strona pozwana w czasie obowiązywania układu wykonała go względem strony powodowej w całości, a kwota, o którą należność główna została zredukowana oraz odsetki należne do dnia otwarcia postępowania układowego zostały po uchyleniu układu wyegzekwowane przez Komornika Sądowego. Słusznie przyjął Sąd Rejonowy, iż dochodzone przez powoda odsetki ustawowe od kwoty głównej, należne za okres od dnia otwarcia postępowania układowego zgodnie z treścią art. 41 rozporządzenia nie mogły być objęte postępowaniem układowym. Nie mogły być także dochodzone od dłużnika w odrębnej sprawie sądowej. Zgodnie bowiem z art. 67 § 1 powołanego wyżej rozporządzenia układ obowiązuje wszystkich wierzycieli, nie wyłączając tych, których wierzytelności podlegały wciągnięciu na listę, lecz nie były wciągnięte. Układ zawarty w niniejszej sprawie przewidywał natomiast, że nastąpi umorzenie odsetek ustawowych. Sąd rozpoznając odrębną wniesioną sprawę byłby zatem obowiązany wziąć pod uwagę wpływ układu na zobowiązanie stron.

Konsekwencją powyższego była konieczność przyjęcia, iż termin przedawnienia takich odsetek w ogóle nie biegł w okresie pomiędzy otwarciem postępowania układowego a jego uchyleniem. Jeśli układ zostałby wykonany, to wierzyciel nie mógłby ich dochodzić, uchylenie układu spowodowało natomiast, że odżyła cała wierzytelność, a wraz z nią także odsetki, które nie mogły być w postępowaniu układowym dochodzone (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24.04.2008 r., I ACa 146/08, Lex 470058). Taki właśnie pogląd przyjął w sprawie niniejszej Sąd I instancji, wskazując, że strona powodowa była uprawniona do dochodzenia od strony pozwanej odsetek ustawowych od należności głównej za okres od chwili otwarcia postępowania układowego do chwili ich zapłaty, a początek biegu terminu ich przedawnienia należy liczyć od dnia uchylenia układu.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut apelującego, w którym podnosił on, że do roszczenia strony powodowej należało zastosować dwuletni termin przedawnienia, o którym mowa w art. 554 k.c. Termin przedawnienia roszczenia o odsetki, jako roszczenia o świadczenie okresowe wynosi bowiem trzy lata, co wynika z art. 118 k.c. Przewidziany w tym artykule termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe odnosi się do wszystkich roszczeń o odsetki za opóźnienie, bez względu na ich związek z prowadzeniem działalności gospodarczej. Należy więc odrzucić możliwość stosowania do uznawanych za roszczenia o świadczenia okresowe w rozumieniu art. 118 k.c. roszczeń o odsetki za opóźnienie w zapłacie ceny z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy przepisu art. 554 k.c., przewidującego dwuletni termin przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy. Ostatnio wymieniony przepis nie jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 118 k.c. w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe. Ma on taki charakter wobec art. 118 k.c. tylko w zakresie ustanowionego w nim terminu przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (por. uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r. sygn. akt III CZP 42/2004, OSNC 2005/9 poz. 149).

Bezasadne były również podniesione w apelacji zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego. Wbrew twierdzeniom pozwanej pozew został prawidłowo opłacony przez stronę powodową, a ponadto zgodnie z art. 123 § 1 k.c. przerwanie biegu przedawnienia powiązane jest z chwilą podjęcia czynności przed sądem, nie zaś z chwilą jej opłacenia. Oczywista omyłka pisarska w oznaczeniu strony powodowej w wyroku została natomiast sprostowana postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 3 lutego 2014 r. Jej wystąpienie w toku postępowania nie miało żadnego wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku, stosownie do treści art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. Na koszty te złożyła się kwota 1.200 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa prawnego strony powodowej przed sądem odwoławczym, ustalona na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 12 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

s.ref. SSR A. Płaczek